

Sivil Toplum Kuruluşları
Uygulama ve Araştırma Merkezi

6. Sürdürülebilir Kalkınma Amacı

TEMİZ SU VE SANİTASYON

*Temel Hedefler: Herkes için suyu, sanitasyonu
ve bunların sürdürülebilir yönetimini sağlamak*

6 TEMİZ SU VE
SANİTASYON

stkam.marmara.edu.tr

stkam@marmara.edu.tr

[marmara_stkam](https://www.instagram.com/marmara_stkam)

Kaynak:
Sustainable Development in the European Union, Eurostat

Her hakkı saklıdır.

- 6. SKA, güvenli ve uygun fiyatlı içme suyuna, sanitasyona ve hijyene her yerde erişimin sağlanmasını hedefler.
- Su kalitesini ve verimli kullanımını sağlamayı, tatlı su kullanımında sürdürülebilirliği sağlamayı amaçlar.

Sanitasyon

- İçme suyunun sağlanması ve kanalizasyonun yeterli arıtımı, halk ve çevre sağlığı için önemli konulardır. AB'de su hizmetleri, hizmetlerin kalitesi ve verimliliği katı düzenlemelere tabidir.
- Genel olarak, AB'deki altyapı ve su hizmetlerinin kalitesi 10 yılı aşkın bir süre önce de yüksekti. Bu altyapı ve kalite, gelişmeye devam etti.
- Birincil atık su arıtımı esas olarak atık sudaki yüzen katı maddeleri giderir ve organik su kirliliğini %20-30 oranında azaltır. İkincil arıtma işlemi sonucunda ise kirliliğin %70'i giderilir.
- 2020'deki AB'deki hemen hemen her hanede temel sıhhi tesisat vardı. Ancak bu durum ülkeden ülkeye değişebilmektedir, örneğin 2020'de Romanya'da nüfusun %21.2'si temel sıhhi erişime sahip değildi.
- Sanitasyona erişimi arttırmak adına önemli bir adım olan ikincil atık su arıtımına bağlantı, AB içerisinde yavaş ama sürekli bir şekilde artmaktadır.

Çoğu AB vatandaşının temel sanitasyona ve ikincil arıtma işlemiyle arıtılan suya erişimi var.

Evinde banyosu, duşu veya sifonlu tuvaleti olmayan nüfusun oranı 2015'te %2.2'den 2020'de %1.5'e düştü.

2020'de AB nüfusunun %1.5'inde sıhhi tesisat yoktu.

Su Kalitesi

- Tarım kaynaklı kirlilik, yeterince arıtılmamış atıkların ve zararlı maddelerin sulara salınımı, atmosferde kirletici gazların birikmesi; insan ve çevre sağlığı için tehdit oluşturabilir. Ayrıca bunlar, sürdürülebilir kalkınmanın da önünde engel oluşturmaktadır.

2019'da AB nüfusunun **%80.9'u** en az ikincil atık su arıtımına bağlıydı.

- Atık suların neden olduğu ağır kirlilik, suyun oksijensizleşmesine yol açarak balıkları ve omurgasızları öldürebilir.
- Atık su toplama ve arıtma yöntemlerinin gelişmesiyle Avrupa nehirlerindeki kirlilik azalmaktadır ancak bu eğilim son yıllarda yavaşlamıştır.

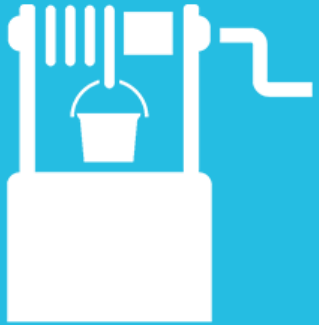
Su kalitesinin izlenmesi, farklı **kimyasal kirlilik türleri** üzerinden yapılan ayrıma dayanır.

AB'de 2014-2019 arasında biyokimyasal oksijen talebi **%2.7** azaldı.

- Avrupa Çevre Ajansı tarafından Avrupa sularına ilişkin bir değerlendirmeye göre besin kirliliği 1990'lardan bu yana düşse de yüzey su kütlelerinin %28'inin halen iyi kalitede olmamasının sebebi bu.
- Avrupa'da yeraltı suları önemli bir içme suyu kaynağıdır. Özellikle tarım ve hayvancılık faaliyetleri sonucunda yeraltı sularına karışan kimyasallar, bu suları kirletebilmektedir.

2014-2019 arasında AB yeraltı sularındaki nitrat yoğunluğu %2.7 arttı.

- Suyun dışkı bakterileri tarafından kirlenmesi, insan sağlığı için risk oluşturmaya devam etmektedir. Bu durum özellikle yüzücülerin hasta olmasına neden olabilecek sularda geçerlidir.
- AB'deki karasal bölgelerde mükemmel kaliteye sahip banyo sularının oranı 2011-2017 arasında artsa da o zamandan beri azalmaktadır. Banyo suyu kirliliğinin başlıca sebepleri, kanalizasyon ve tarım arazilerinden akan sudur.

Sanitasyon

- 6. SKA'nın hedeflerinden biri de tatlı su kaynaklarının sürdürülebilir kullanılması ve su kıtlığının azaltılması için suyun verimli kullanımına odaklanmasıdır.
- Su kıtlığı, su talebinin belirli yer ve zamanda mevcut su kaynaklarını aşmasıyla olur. Güney Avrupa'da su kıtlığının en çok yaşandığı dönem genelde tarım ve turizmden gelen su talebinin en yüksek olduğu, yağışlarınsa düşük olduğu yaz aylarıdır.

Avrupa Çevre Ajansı rakamlarına göre 2000-2015 arası dönemde su kıtlığı, AB topraklarının **ortalama %14'ünü etkiledi** ve **en yüksek değerlerin 2000 (%21) ve 2015 (%20) yıllarında** görüldüğü gözlemlenmiştir.